

**Заедно срещу завладяването на държавата:
иновативни методи за разследване на измамите
с европейските средства за земеделие**

Огнян Шентов, Председател, Център за изследване на демокрацията
13–14 септември 2018 г. София

Уважаеми дами и господа,

Днешната конференция е посветена на тема, която се намира в пресечното поле на два големи и изострящи се обществени проблема, особено за по-новите страни – членки на ЕС: завладяването на държавата и измамите с европейските фондове, вкл. за земеделие.

Противодействието на завладяването на държавата като форма на системна политическа корупция е ключов политически проблем. За неговото решаване, когато има опити, макар и плахи, за това, е необходим специализиран инструментариум. Част от този инструментариум е и разработването на Индекс за завладяването на държавата. Това е един иновативен инструмент, който моите колеги ще представят днес.

От гледна точка на втората тема – измамите с европейските фондове – секторът на селското стопанство е характерен пример, вкл. за България и Румъния.

За разлика от повечето страни – членки на ЕС, в България и Румъния сектор земеделие продължава да има голямо значение в икономическия живот. Добавената стойност на земеделието като част от БВП на двете държави е повече от два пъти по-висока от средната за ЕС. България и Румъния продължават да бъдат държавите с най-голям дял на земеделския сектор в националните си БВП сметки. През 2011 г. например секторът все още съставлява **12.3 %** от брутната добавена стойност в България и **13.4 %** в Румъния, докато средно за ЕС делът на земеделието в селските райони е бил едва **4.6%**.

Затова се надявам през двата дни на конференцията, да обсъдим в дълбочина:

- новите предизвикателства и съществуващите методи за оценка, разследване и предотвратяване на измамите и корупцията в земеделието както на национално равнище, така и в ЕС;
- междуинституционалното сътрудничество при разкриването, разследването и наказателното преследване на престъпления срещу финансовите интереси на ЕС в сектор земеделие и възможностите за неговото подобряване;
- новите методи и инструменти за противодействие на корупцията и измамите с европейски средства, вкл. за земеделие – технологични иновации, анализ на големи данни, блокчейн технология, извличане на данни и пр.

Накрая, искам да благодаря специално на ОЛАФ за подкрепата на днешната конференция. Надявам се да може и да формулираме предложения и препоръки към политиката на ЕС (и националните правителства) в тази област.